

OMRON

**Neprůchodnost
nosních dutin
U DĚTÍ**

GOING FOR **ZERO**
Péče o zdraví bez kompromisů

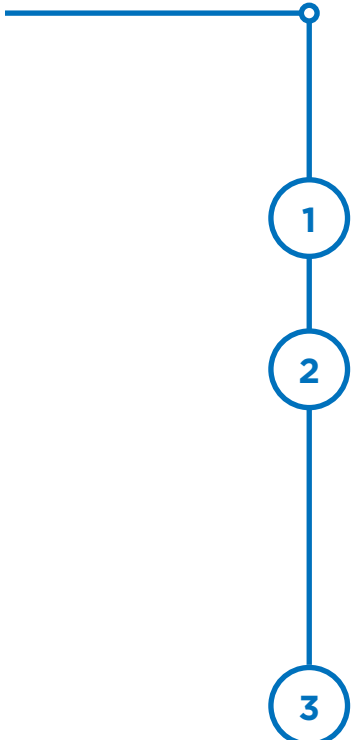
ÚVOD

Cílem této brožury je předat informace týkající se neprůchodných nosních dutin u dětí, jejich výskyt a vliv na kvalitu života. Dále si tato brožura klade za cíl pomoci šířit informace o důležitosti péče a prevence onemocnění dýchacích cest, při nichž neprůchodné nosní dutiny mohou být jedním hlavních projevů.

V závěru je uveden přehled doporučených postupů při léčbě neprůchodných nosních dutin.

Tato brožura je adresována všem pediatrům, kteří si přejí obdržet informace týkající se onemocnění horních a dolních cest dýchacích u dětí, jejich léčby a prevence, s cílem být prospěšný v jejich každodenní lékařské praxi.

OBSAH

1	Co je neprůchodnost nosních dutin?	4
2	Neprůchodnost nosních dutin – proč je důležité tento stav nepodceňovat?	6
	Vliv na kvalitu života	7
	Výskyt u nemluvňat a dětí	10
3	Léčba neprůchodných nosních dutin	13

NEPRŮCHODNOST NOSNÍCH DUTIN – CO TO JE?

- Neprůchodnost nosních dutin je důsledkem **nahromadění sekretu a současně slizničního zánětu**, což má za následek nosní neprůchodnost. Epizody nosní neprůchodnosti mohou často narušit odstraňování hlenu řasinkami, zejména u malých dětí, u kterých je rovnováha těchto funkcí velmi křehká.¹
- Tato neprůchodnost může být projevem řady onemocnění horních cest dýchacích u dětí, které mohou mít buď alergickou, nebo virovou příčinu.¹
- Nosní dutiny jsou centrálním orgánem dýchací soustavy, jejich funkčnost je důležitá k celkovému zdraví.¹ Mnoho studií prokázalo **spojitost mezi vývojem patologií horních a dolních cest dýchacích**. Jako například v případě alergické rýmy, která je často spojována s rizikem vzniku astmatu.^{2,3} (obr. 1)

Ohřívání a zvlhčování
vzduchu

Zachycování částic/
dráždivých látek

Oxid dusnatý

Systémové šíření
nosního zánětu

Centrální
senzibilizace
a nasofaryngo-
-bronchiální
reflexy

Odvádění
zánětlivého
sekretu

Obr. 1: Mechanizmy, kterými na sebe mohou nosní dýchací cesty a dolní dýchací cesty vzájemně působit (převzato z: Togias 2003).

NEPRŮCHODNOST NOSNÍCH DUTIN: - PROČ JE DŮLEŽITÉ TENTO STAV NEPODCEŇOVAT?

- Neprůchodné nosní dutiny jsou **častým stavem u dětí** a jsou jedním z nejčastějších neduhů, se kterým se pediatři ve svých ordinacích setkávají.^{4,5}

1

U pediatriů

- Jako takové jsou často podceňovány a nutnost léčby je někdy přehlížena. Kromě toho, že jsou neprůchodné nosní dutiny nepříjemným jevem, způsobujícím diskomfort malému pacientovi, mohou být také **neprůchodné nosní dutiny symptomem nebo příčinou vážnějších onemocnění horních a dolních cest dýchacích.**

Vliv NA KVALITU ŽIVOTA

- Vzhledem k četnosti svého **výskytu mají neprůchodné nosní dutiny** negativní vliv na kvalitu **života** dětských pacientů. Toto hraje významnou roli především u **novorozenců a kojenců**, kteří instinktivně dýchají nosem.
- V tomto věku je neprůchodnost nosních dutin obzvláště komplikované vzhledem k tomu, že malé děti nejsou schopny se samy vysmrkat.^{5,6} Obtíže při dýchání vedou v důsledku k různým jiným obtížím jako např. **k přerušovanému spánku**, zvýšenému riziku **obstrukční apnoe** a **problémům při krmení v důsledku slabého sání**.^{5,7,8}

NOVOROZENCI

- Přerušovaný spánek
- Obstrukční apnoe
- Problémy při krmení

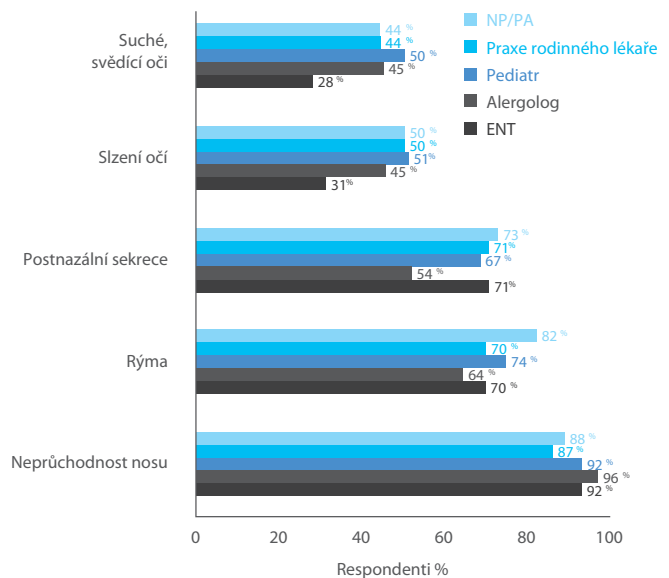
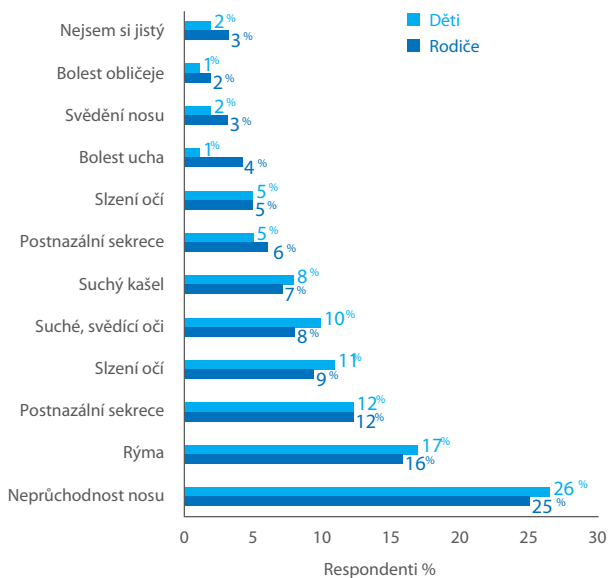

- U **větších dětí** může mít neprůchodnost nosních dutin a jiná dýchací onemocnění negativní vliv jejich sociální a duševní pohodu.
- Například při alergické i běžné rýmě je u malých pacientů zhoršena kvalita spánku, což může způsobit **podrážděnost, únavu a neschopnost soustředění během školní výuky.**^{2,8} Tato situace může mít dopad i na zbytek rodiny.⁸

STARŠÍ DĚTI

- Podrážděnost
- Únava
- Neschopnost plně se soustředit během školní výuky

Obr. 2: Příznaky alergické rýmy v dětství. Porovnání vnímání příznaků AR u dětí rodiči, dětmi a praktickými lékaři. Vlevo je porovnání vnímání nejvíce obtěžujících příznaků nosní alergie rodiči a dětmi. Vpravo je vnímání nejvíce obtěžujících příznaků nosní alergie zdravotníky. AR, alergická rýma; ENT, odborný lékař pro nemoci ušní, nosní a krční; NP, praktická sestra; PA, asistent lékaře (převzato z: Meltzer et al., 2009).

Neprůchodnost nosu
hlášená v reálném životě jako

nejvíce obtěžující
příznak alergie

- Na základě nedávného průzkumu dětských alergií v USA, neprůchodnost nosu byla jednoznačně hlavním symptomem, který ovlivňuje dětské pacienty trpící rýmou ve věku 4–17 let.^{9,10} Mimo to tento průzkum označil neprůchodnost nosních dutin jako nejvíce **nepříjemný symptom** alergie u malých dětí - dle rodičů, malých pacientů i lékařů. (Obr. 2).

ČETNOST

výskytu u kojenců a dětí

U dětských pacientů **pod 5 let věku**, kteří navštěvují školky, je odhadováno zhruba **12 epizod nachlazení ročně**. U dětí **ve věku 5-10 let** je četnost nachlazení **za rok odhadována na 3-8**.⁵

- Hlavní příčiny **neprůchodnosti nosních dutin** u dětí jsou přičítány **infekcím** nebo **alergiím**.⁵
- U novorozenců a kojenců jsou rýma, virové infekce horních cest dýchacích a alergie na sóju a laktózu spojeny s většinou případů neprůchodnosti nosních dutin⁵
- **Virové infekce** jsou **nejčastější příčinou neprůchodnosti nosních dutin a tekoucí rýmy v prvních letech života dítěte**. Virová rýma nebo běžné nachlazení mohou být vyvolány zhruba osmi sty různých druhů virů, které zahrnují nejčastěji rhinoviry, influenza a parainfluenza viry, respirační syncytiální virus (RSV) a adenovirus.⁵

Virové infekce horních cest dýchacích mohou způsobit další **závažné komplikace**. Zejména infekce postihující nosní dutiny, nebo následné bakteriální superinfekce, mohou postihnout uši a vedlejší dutiny nosní, což může vést k akutnímu zánětu středního ucha a akutní rinosinuitidě.^{6, 11}

Infekce horních cest dýchacích

29-50 %^{6,11}
**AKUTNÍ
ZÁNĚT
STŘEDNÍHO
UCHA**

Nejvyšší výskyt:
6-18 měsíců
věku^{6,11}

5-10 %¹¹
SINUSITIDA

Nejvyšší výskyt
2-6 let věku¹¹

ČETNOST VÝSKYTU u kojenců a dětí

Především během **prvního roku života** jsou onemocnění dolních cest dýchacích důsledkem onemocnění **horních cest dýchacích**.

- Mezi tyto patří s největší četností **bronchiolitida** skoro **70 %** kojenců onemocní během první zimní sezóny jejich života.⁷
- v **60–85 %** případů je původcem **RSV**.^{7,12}
- Další důležitá příčina neprůchodnosti nosních dutin u dětí je **alergická rýma**, která je nejběžnějším neinfekčním chronickým onemocněním u dětí – trpí jí až – **40 %** dětí.⁴
- V posledních třiceti letech se prevalence alergické rýmy významně zvýšila. Mimo to jsou děti, které trpí alergickou rýmou, astmatem nebo ekzémem, **3×** více náchylné k dalším atopickým onemocněním.

LÉČBA NEPRŮCHODNOSTI NOSNÍCH DUTIN

Pro některá onemocnění dýchacích cest u dětí virového nebo alergického původu je široce doporučována **podpůrná léčba v podobě výplachu nosu a jemného odsávání hlenu z nosu.**

Tato pomocná opatření byla prokazatelně **prospěšná ve snižování neprůchodnosti nosních dutin a v obnově nosních fyziologických funkcí.**⁵

ČIŠTĚNÍ NOSU POMOCÍ ODSÁVAČKY A VÝPLACHU

Snížené riziko
akutního zánětu
středního ucha⁶

Snížené riziko
rinosinusitidy⁶

41% pokles
v použití léků¹

67% zlepšená
kvalita spánku¹

36% dětí
lépe jí¹

76% zlepšení
dýchání¹

Dekongestiva jsou u **dětí mladších 12 let kontraindikována**, podle italských zdravotních úřadů⁶ - **a antibiotika jsou často předepisována příliš často, i když nejsou potřebná.**^{4, 13, 14}

O onemocnění	Nosní sprcha	Nosní odsávání
Nealergická rýma	✓	✓
Alergická rýma	✓	
Rinosinusitida	✓	✓
Akutní zánět středního ucha	✓	✓
Bronchiolitida	✓	✓

My, v OMRON Healthcare, se snažíme Vám pomoci při léčbě pacientů tak, aby je jejich zdravotní stav ovlivňoval co nejméně a mohli pokračovat v aktivním životě. Součástí toho je i možnost doporučit klinicky ověřené přístroje k domácí léčbě – bez kompromisů.

Pro zdravější život

BEZ KOMPROMISŮ

OMRON

REFERENCE

Obchodní zastoupení a autorizovaný servis OMRON pro ČR
Spotřebitelská linka: 475 211 113, info@celimed.cz.
Více info na www.inhalator.cz